

УДК 069.53-028.27:930.253

DOI: <https://doi.org/10.32461/2409-9805.1.2019.165326>

Сидоренко Тетяна Валеріївна,
кандидат наук з соціальних комунікацій,
доцент кафедри інформаційної, бібліотечної та
архівної справи ВП «Миколаївська філія
Київського національного
університету культури і мистецтв»
tatyana_tvs@yahoo.com
<https://orcid.org/0000-0003-0950-3467>

Тягій Євгеній Вікторович,
магістрант, Київський національний університет культури і мистецтв
etagij@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-0342-7515>

ЕЛЕКТРОННІ ВИСТАВКИ АРХІВНИХ ДОКУМЕНТІВ ЯК ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС РЕГІОНУ (НА ПРИКЛАДІ ДЕРЖАВНОГО АРХІВУ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

мета роботи. Дослідити основні види та змістовне наповнення електронних виставок архіву як інформаційного ресурсу та інструменту репрезентації історичної спадщини на прикладі аналізу діяльності державного архіву Миколаївської області. **методологія.** У процесі дослідження застосовано наукові методи аналізу, синтезу, узагальнення, вебметричний аналіз сайту. **Наукова новизна** роботи полягає в аналізі документальних он-лайн виставок державного архіву регіону, їхньої класифікації, пріоритетної тематики, особливостей представлення архівної інформації, використанні можливостей інтерфейсу тощо. Проаналізовано контент сайту державного архіву Миколаївської області, зокрема розділів «Документальні он-лайн виставки», «Діяльність архіву», «Публікації на сайті». **Висновки.** У результаті дослідження було обґрунтовано важливість і необхідність представлення документальних он-лайн виставок на сайтах архівів, прийнято рішення про оцифрування документів, необхідних для наповнення документальних виставок щодо репрезентації архівної інформації для дистанційного обслуговування користувачів. Доведено, що тематичні електронні виставки архівних документів сприяють доступності архівної інформації для різних верств населення, самоосвіті, підвищенні інтересу до історії і культури краю.

Ключові слова: електронна виставка, державний архів Миколаївської області, архівний ресурс, оцифрування фондів, сайти архівних установ, архіви України.

Сидоренко Татьяна Валериевна,
кандидат наук по социальным коммуникациям,
доцент кафедры информационного, библиотечного и
архивного дела ОП «Николаевский филиал
Киевского национального
университета культуры и искусств»

Тягий Евгений Викторович,
магистрант, Киевский национальный университет культуры и искусств

ЭЛЕКТРОННЫЕ ВЫСТАВКИ АРХИВНЫХ ДОКУМЕНТОВ КАК ИНФОРМАЦИОННЫЙ РЕСУРС РЕГИОНА (НА ПРИМЕРЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО АРХИВА НИКОЛАЕВСКОЙ ОБЛАСТИ)

Цель работы. Исследовать основные виды и содержательное наполнение электронных выставок архива как информационного ресурса и инструмента репрезентации исторического

наследия на примере анализа деятельности государственного архива Николаевской области. **методология.** В процессе исследования применены научные методы анализа, синтеза, обобщения, вебметрический анализ сайта. **Научная новизна работы** заключается в анализе документальных онлайн-выставок государственного архива региона, их классификации, приоритетной тематики, особенностей представления архивной информации, использовании возможностей интерфейса и т.д. Проанализирован контент сайта государственного архива Николаевской области, в частности разделов «Документальные онлайн выставки», «Деятельность архива», «Публикации на сайте».

Выводы. В результате исследования были обоснованы важность и необходимость представления документальных онлайн-выставок на сайтах архивов, принятии решения об оцифровке документов, необходимых для наполнения документальных выставок по репрезентации архивной информации для дистанционного обслуживания пользователей. Доказано, что тематические электронные выставки архивных документов способствуют доступности архивной информации для различных слоев населения, самообразованию, повышению интереса к истории и культуре края.

Ключевые слова: электронная выставка, государственный архив Николаевской области, архивный ресурс, оцифровка фондов, сайты архивных учреждений, архивы Украины.

Sydorenko Tatyana,

Candidate of Sciences in Social Communications,
appointed docent of the Department of information,
library and archives sciences
Mykolaiv branch of Kiev National University
of Culture and Arts,

Tyagiy Evgeniy,

Master's Degree Student, Kyiv University of Culture

ELECTRONIC EXHIBITIONS OF ARCHIVAL DOCUMENTS AS AN INFORMATION RESOURCE OF THE REGION (EXAMPLE— THE STATE ARCHIVE OF MYKOLAIV REGION)

The purpose of the work. *Explore the main types and content of electronic exhibitions of the archive as an information resource and a tool for the representation of historical heritage on the example of the analysis of the activities of the State Archive of Mykolaiv region.* **The research methodology** *In the process of research were used scientific methods of analysis, synthesis, generalization, webometric analysis of the site.* **The scientific novelty of the work** *consists in the analysis of documentary online exhibitions of the state archive of the region, their classification, priority topics, features of the presentation of archival information, the use of interface capabilities. The content of the website of the State Archive of Mykolaiv region was analysed, in particular the sections “Documentary Online Exhibitions”, “Archive Activities”, “Publications on the Website”.* **Conclusions.** *As a result of the study, the importance and necessity of presenting documentary online exhibitions on archives sites, deciding on digitization of documents necessary for filling documentary exhibitions regarding the representation of archival information for remote customer service was justified. It has been proved that thematic electronic exhibitions of archival documents contribute to the availability of archival information for different segments of the population, self-education, increasing interest in the history and culture of the region.*

Keywords: *electronic exhibition, State Archive of Mykolaiv region, archive resource, digitization of funds, archival institutions sites, archives of Ukraine.*

Актуальність теми дослідження. Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій сприяло трансформації діяльності архівів як документно-комунікаційних структур суспільства, зміні їх завдань, функцій, підходів до обслуговування користувачів. Адаптуючись до нових викликів суспільства, архівні установи почали активно використовувати віртуальне середовище, здійснюючи репрезентацію архівної інформації та надання більш широкого доступу до архівних документів.

Розвиток інформаційних технологій сприяв виникненню документів в електронній (цифровій) формі. Активно процеси інформатизації увійшли і в архівну справу, окрім електронних документів з'явилися оцифровані копії документів, веб-сайти, бази даних та ін. Певну роль відіграють електронні виставки, які виставляються на сайтах архівів і сприяють розкриттю архівної інформації регіону. Дослідження змісту, наповнення, представлення інформації на он-лайн виставках на прикладі Державного архіву Миколаївської області (ДАМО), одного з потужних архівних установ Півдня України, сприятиме більш широкому розумінню їх тематичного наповнення інформацією про край, поширенню архівної інформації, подальшого вивчення діяльності архівних установ в умовах інформатизації суспільства.

Аналіз досліджень і публікацій Питанням створення і представлення на сайтах архівів України та світу електронних виставок присвячені публікації істориків, архівістів, фахівців інформаційної сфери Г. Боряка [1], Н. Вовк [2], О. Гараніна [3], А. Кисельової [5], І. Лобузін [6], І. Тюрменко [11] та ін. Г. Боряк піднімає питання інформатизації архівної справи і підготовці різних видів інформаційних електронних ресурсів. [1]. Основні етапи та особливості створення електронних архівних виставок в обласних архівах України охарактеризувала Н. Вовк. Також нею розкриті можливості використання низки продуктів для створення віртуальних виставок: Calameo, PhotoPeach, Prezi, Dipity [2]. О. Гаранін, розглядаючи вплив інформаційних технологій на утворення нових архівних джерел, звертає увагу на оцифрування традиційних документів, переважно для надання віддаленого доступу до них за допомогою Інтернет або он-лайн виставок [3]. А.

Кисельова, розкриваючи характеристику сайтів архівних установ в Україні і за кордоном, їхню структурованість, визначає значення он-лайн виставок [5]. У рамках моніторингу веб-сайтів України І. Тюрменко дає деякі характеристики он-лайн виставок, наголошуючи, що «значна кількість он-лайн виставок мають відповідне цифрове розширення документів з підтекстовкою у форматі doc або rtf та науковим апаратом» [11, 74]. Автором відзначено, що «найбільше он-лайн виставок розміщено на 49 сторінках офіційного сайту державного архіву Миколаївської області» [11, 73]. Необхідним джерелом для допомоги у створенні документальних виставок архівних документів є пам'ятка з організації та проведення документальної виставки (укл. А. Папакін) [7]. У ній окреслено основні принципи підготовки, планування та проведення виставок документів, зокрема і он-лайн, в архіві. Але питання стану та змісту он-лайн виставок обласних архівів України в науковій літературі залишається ще недостатньо вивченим.

Мета дослідження полягає в дослідженні електронної виставки архіву як інформаційного ресурсу та інструменту репрезентації архівної спадщини людства.

Виклад основного матеріалу. Виставка – це художньо оформлена добірка документів, призначена для їхньої публічної демонстрації. В електронному середовищі функціонують різні види віртуальних (електронних, он-лайн) виставок: бібліотечні, музейні, архівні, поліграфічні, виставки бізнесового спрямування та ін. Активній популяризації історичної спадщини сприяють електронні (віртуальні, он-лайн) виставки, доступні для користувачів на веб-сайтах архівів.

Мета он-лайн виставок полягає в актуалізації й передачі історичних знань. Вони виконують процес збереження пам'яті про значущі для нації події (процес комеморації), до якого відноситься і публікація історичних документів [8, 206]. Електронні виставки сприяють наближенню діяльності архівних установ до сучасних потреб громадянського суспільства.

До електронних виставок архівних документів висувають певні вимоги: актуальність, компактність, змістовність, доступність. До їхніх переваг можна віднести достовірність інформації; швидкість її отримання; безкоштов-

ність; наочність; можливість індивідуального та колективного перегляду; розкриття змісту архівних документів за допомогою анотацій, пояснювальних текстів; необмеженість терміну експонування; структурованість (це не розрізнені документи архіву, а підібраний комплект документів, що сприяє інтегрованому знанню з теми); можливість поповнення новими архівними документами тощо. Для зручності використання матеріал в он-лайн виставках архівних документів групується у хронологічному порядку. Також архівні он-лайн виставки сприяють отриманню комплексного уявлення з питань, яким вони присвячені.

Дослідження он-лайн виставок ДАМО виявило позитивну динаміку у збільшенні їх кількості, змістовного наповнення та оформлення. На сайті ДАМО на початок 2019 року представлено 119 виставок [4], а всього на сайтах обласних архівів України на початок лютого 2018 року функціонувало 687 виставок [2].

Дослідження показало, що он-лайн експозиції ДАМО можна класифікувати як: тематичні виставки; виставки-персоналії; виставки, присвячені ювілейним датам, явищам наукового, культурного, соціального життя краю. Тематичне наповнення цифрових експозицій різноманітне. Так, певна частка он-лайн виставок присвячена історії м. Миколаєва та Миколаївщини, історичним подіям, ювілейним датам регіону: «До 22-ї річниці Конституції України» (2018 р.), «До 130-річниці від початку будівництва броненосців у м. Миколаєві» (2016 р.); «До 115-річчя Миколаївського зоопарку» (2016 р.); «До 240-річчя від народження О. С. Грейга, адмірала Миколаївського і Севастопольського військового губернатора» (2015 р.), «Миколаївщині – 75: історія в архівних документах» (2012 р.) та ін.

Розглянемо наповненість он-лайн виставок на прикладі виставки «Голод 1921–1923 рр. на Миколаївщині» (створена в 2017 році, містить 21 архівний аркуш). Виставка має вступний текст, що характеризує даний період. Серед представлених документів є наступні: обстежувальна відомість Новобузької волості Миколаївського повіту Миколаївської губернії (1921 р.), у якій подана кількість населення, худоби, посівної площі, пудів зібраного врожаю, кількість засіяних і не засіяних

озимих, кількість людей, які потребують допомоги; листи, доповіді волосних комітетів допомоги голодуючим; протоколи засідань розширеного пленуму миколаївської губернської дитячої секції допомоги голодуючим; звіти, відомості; листи до іноземних організацій, документи щодо організації громадського харчування голодуючих та ін. Особливо цінними є протоколи засідань різних комісій, які засвідчують певні дії керівних установ, стан тих років, статистичні відомості про кількість голодуючих у різних волостях та ін.

До Дня Державного Прапора України, 27-ї річниці Незалежності України та 100-річчя відродження української державності ДАМО представив виставку архівних документів «Миколаїв і Чорноморський флот за доби Української революції: роки 1917–1919», підготовлену за матеріалами Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України, Державного архіву Миколаївської області, Державної наукової архівної бібліотеки (м. Київ). Документи представлені на 65 сторінках документальної ілюстрованої виставки і містять чіткий та об'ємний супровідний текст до кожного документа; подані фото видатних осіб Миколаєва того часу; штати Міністерства справ морських Української Народної Республіки; накази командира Миколаївського порту С. Іванова; тимчасовий законопроект про флот Української Народної Республіки; фотографії корабля «Воля» та крейсера «Память Меркурия», які підняли український прапор у 1917 році; листи, відомості, перепустки на завод «Руссуд» та ін.

Цінний матеріал поданий у формі онлайн виставок щодо історії окремих установ та організацій Миколаєва, зокрема історії діяльності Миколаївського будинку народної творчості; Миколаївської митної застави, театрального мистецтва на Миколаївщині; кораблебудівних заводів, глиноземного заводу, телефонної мережі, студії телебачення, бібліотек, музеїв, шкіл, лікарень тощо.

2018 року працівниками ДАМО підготовлена виставка «З історії Миколаївського державного банку». На 17 сторінках виставки подані відомості про діяльність установи за 1901–1910 рр.; список чинів Державного банку, котрі надали згоду на відрахування коштів

із заробітної плати на військові потреби та для допомоги родинам військових під час Першої світової війни; звіти та інші документи.

Окремі електронні виставки характеризують життя та діяльність національних меншин на Миколаївщині, зокрема: «Польський етнос на Миколаївщині», «Греки на Миколаївщині», «Болгарське населення на Миколаївщині», «З історії миколаївських караїмів», «До заснування німецьких колоній на Миколаївщині», «Національні меншини на Миколаївщині у 20-х рр. 1855 рр.»; цікавою щодо наповнення є виставка «Польський етнос на Миколаївщині». Виставка містить різні види документів, що зберігаються в архіві, серед яких: листи, прохання парафіян, повідомлення, рапорти, протоколи, звіти, обвинувальні вироки (1937 р.), висновки прокуратури Тернівки; тимчасове посвідчення на проживання в Україні підданого Болгарії та ін. Цікавим документом є свідоцтво про поведінку, видане канцелярією Миколаївського губернатора Севастопольського воєнного губернатора відносно поручику. Важлива для досліджень про стан та розвиток національних меншин та є відомість виборців [до Державної Думи] м. Миколаєва за національностями (не пізніше 1907 р.), де вказані такі національності: росіяни, греки, болгары, чорногорці, серби, поляки, німці, чехи, латиші, естонці, вірмени, караїми, євреї, а також фінляндці, французи, англійці, італійці. За відомістю можна відзначити, що найбільшу кількість становлять росіяни (2814 осіб), євреї (1432 особи), поляки (117 осіб), німці (80 осіб), караїми (41 особа), інші національності представлені від 1 до 7 осіб.

Детальною за змістом та поданням видів документів є виставка «Греки на Миколаївщині». На її сторінках подані Накази Миколаївського воєнного губернатора М. А. Аркаса; прохання про видачу свідоцтв про походження, віросповідання та благодійність; свідоцтва про дарування будинків; коректурний аркуш з відомостями про Миколаївського військового губернатора М. П. Манганарі та ін.

Не менш цікавою є виставка «З історії миколаївських караїмів». Експозиція виставки представлена різними за видами і змістом документами, а саме: повідомленнями, листами, проханнями, рапортами, петиціями, клопотаннями, звітами та ін. Наприклад, прохання про проведення урочистого молебню; звіт про

кількість учнів караїмського віросповідання по м. Миколаєву; інформація про кількість шкіл та будинків, що належали миколаївському караїмському товариству та ін.

Цікавими документами наповнена онлайн виставка «Болгарське населення на Миколаївщині». Серед документів, які представлені, ми знаходимо відомості про кількість військ, що квартирували у болгарській колонії Тернівка Херсонського повіту (у 1854–1855 рр.); клопотання про нагородження старости болгарської колонії Тернівка; формулярні списки про службу окремих осіб; шлюбний опит парафіян церкви с. Тернівка; плани земельних ділянок; витяги з метричної книги (1903 р.); ухвали; свідоцтва; паспорт жителя Тернівки; тимчасове посвідчення на проживання в Україні підданого Болгарії та ін.

Відзначимо, що різні види архівних документів сприяють також і вивченню оформлення, стилю складання документів, наявності основних реквізитів, їх розташуванню. На жаль, виставки не доповнені фотографіями, це б сприяло їх більшій наочності.

У ДАМО зберігається окремий фонд (ф.Р-3043), до складу котрого включено контрольні роботи учнів десяти шкіл Миколаєва за темою «Що я пережив під час німецько-фашистської окупації», укладені у червні-липні 1944 року. У них – свідчення 12-16-річних очевидців страшних подій, які відбувались у Миколаєві з серпня 1941 року по березень 1944 року [4]. Ці матеріали знайшли відображення в он-лайн експозиції «Війна очима дітей». У цифровій виставковій експозиції «Трагедія Голокосту на Миколаївщині» представлено документальні свідчення про знищення єврейського населення: списки осіб, які перебували у єврейському гето на території Доманівського району Миколаївської області 1943 р.; списки жителів окремих сілрад, вбитих під час нацистської окупації.

Частина он-лайн виставок ДАМО присвячена персоналіям: «До 125-річчя від дня народження А. М. Топорова, педагога, письменника, публіциста», «До 240-річчя від народження О. С. Грейга, адмірала Миколаївського і Севастопольського військового губернатора», «До 135-річчя В. В. Рюміна» та ін.

Персональні он-лайн виставки архівних документів мають свою специфіку. Розглянемо

її на прикладі виставки, присвяченій А. М. Топорову. Можна констатувати, що виставка націлена на показ діяльності А. М. Топорова, відомого педагога, просвітника, письменника, публіциста, одного з десяти найбільш визначних громадян м. Миколаєва ХХ ст. Виставка відкривається видавничим договором «ГО-СИЗДАТа РСФСР» (1929 р.) з автором щодо видання та перевидання праці Топорова А.М. «Селяни про письменників». Далі представлений лист автора до відомого миколаївського поета М. Лисянського з метою зібрання документів про нього для краєзнавчого музею. На архівних аркушах виставки можна прочитати текст відкритого уроку А. Топорова про творчість миколаївського поета Е. Январьова, проведеного по місцевому радіо; статті про відомих осіб Миколаєва – З. А. Аркаса та М. М. Аркаса. Також до експозиції додано списки найбільш значимих творів А. Топорова, відомості про вчительську службу. Емоційному сприйняттю матеріалу слугують привітальні листи автору до 70-, 80- та 90-річчю з дня народження від редакцій газет «Південна правда», «Рідне Прибужжя», колективу Миколаївського державного педагогічного інституту та фотографії з колегами, друзями при проведенні просвітницької діяльності тощо.

Слід відзначити, що персональні он-лайн виставки можуть мати посилання на бібліотечні віртуальні виставки, присвячені даній особі, що підготовлені обласними універсальними науковими бібліотеками, центральними міськими бібліотеками; на буктрейлери, які продовжують створюватися працівниками бібліотек; на бібліографічні покажчики. Це збільшить обсяг підготовленої інформації та сприятиме її комплексному використанню для цілей освітньої діяльності, самоосвіти, просвітництва тощо.

Серед переваг роботи з он-лайн виставками на сайті ДАМО можна відзначити можливість масштабувати шрифти і елементи інтерфейсу сайту, що сприяє створенню більш комфортних умов як перегляду, так і роботи зі сторінками архівних документів. Електронні архівні виставки, так як і бібліотечні, мають анотації або супровідний матеріал. Для архівного документу це дуже важливо, так як супровідний текст може містити назву події, роки, прізвища осіб, належність аркушу до

конкретного фонду архіву, допомогти у розумінні змісту тексту за наявності слабкої читності оцифрованого матеріалу.

З 2011 року на сайті ДАМО в розділі «Діяльність державного архіву» (<http://mk.archives.gov.ua/m-dialnist-derj-arh/m-protokoly-nmr/351-p-protokoly-nmr.html>) подані протоколи засідань науково-методичної ради архіву, на яких розглядаються, затверджуються та рекомендуються для оприлюднення на сайті документальні он-лайн виставки. Слід відзначити, що на засіданнях ради також дається загальна характеристика виставки: подія, якій присвячена виставка; кількість включених документів, фотодокументів; з яких фондів ці документи взяті, або статті з яких газет; інформація зі звітів установ тощо. Так, до фотодокументальної он-лайн виставки «Діяльність Миколаївського об'єднаного авіаційного загону» (2018 р.) включено 33 документи: звіти з експлуатаційної діяльності установи; положення про авіазагін та його підрозділи; штатні розписи; документи про відкриття регулярних пасажирських перевезень в аеропорту «Миколаїв»; про проведення авіаційно-хімічних робіт тощо. Також виставка доповнена фотографіями літаків та співробітників аеропорту.

До кожної он-лайн виставки проставлена дата її оприлюднення.

ДАМО має свою власну сторінку у соціальних мережах, що збільшує можливості долучитися всім громадянам України, української діаспори, а також іноземцям до унікальної історичної та культурної спадщини регіону через репрезентацію архівної інформації.

Отже, он-лайн виставки в структурі веб-сайту ДАМО, створені за різними темами, обсягом документів, ілюстровані та не ілюстровані, сприяють розширенню присутності архіву у глобальній мережі інтернет.

Наукова новизна роботи полягає в аналізі документальних онлайн-виставок державного архіву регіону, їхньої класифікації, пріоритетної тематики, особливостей представлення архівної інформації, використанні можливостей інтерфейсу тощо. Проаналізовано контент сайту державного архіву Миколаївської області, зокрема розділів «Документальні он-лайн виставки», «Діяльність архіву», «Публікації на сайті».

Висновки. Отримані результати досліджен- зуальні, картографічні та інші документи. Про- ня доводять, що документальні он-лайн виставкетежується тенденція регулярного оновлення виступають потужним інформаційним архівнимінформації на сайті: новин, публікацій, он-лайн ресурсом, що сприяє задоволенню різноманіт- виставок. На сайтах з'являються повнотекстові них потреб віддалених користувачів. Змістовне публікації, базовані на архівних фондах. Тема- наповнення електронних виставок характеризу- тичні електронні виставки архівних документів ється упорядкованістю, логічним підходом до сприяють доступності архівної інформації для подачі матеріалів, хронологією розкриття змістурізних верств населення, самоосвіті, підвищен- поєднанням текстового, табличного, статистич- ну інтересу до історії і культури краю та пред- ного, графічного та іншого матеріалу. Он-лайн ставленню регіону в інформаційному просторі. виставки дають можливість використовувати Цей досвід може бути основою для подальших документи різних видів, які створені на різних досліджень щодо створення та визначення нових носіях інформації: писемні документи, аудіові- форматів он-лайн виставок архівних матеріалів.

Список використаних джерел

1. Боряк Г. Інформатизація архівної галузі сьогодні: поточні здобутки і завдання формування електронних ресурсів. URL: <http://history.org.ua/JournALL/sid/11/2/1.pdf>. (дата звернення: січень 2019).
2. Вовк Н. Електронні виставки архівних документів: сучасний стан та перспективи розвитку. Вісник Книжкової палати. 2018. №5. С.43-48.
3. Гаранін О. Я. Вплив інформаційних технологій на утворення нових форм архівних джерел. Архіви України. 2013. № 6 (288). С. 86–94.
4. Державний архів Миколаївської області. URL: <http://mk.archives.gov.ua/>. (дата звернення: січень 2019).
5. Кисельова А. Електронна версія архівних фондів України в Інтернеті. Архівознавство. Археографія. Джерелознавство : міжвідомч. зб. наук. пр. 2005. Вип. 7. С. 7–28.
6. Лобузін І. Оцифрування історико-культурної спадщини: технологія та управління. Реєстрація, зберігання і обробка даних. 2002. Т.14.№3. С.104-114.
7. Організація та проведення документальної виставки: памятка /укл. А. Г. Папакін; Державна арх. служба України; Центральний державний архів зарубіжної україніки. Київ, 2012. 14 с.
8. Передерій І. Інституційні веб-ресурси як інструмент збереження історичної пам'яті та національної комеморації. Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми і перспективи : матеріали II Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конфер., м. Полтава, 23 лист. 2016 р. / редкол.: І. Г. Передерій, А. А. Соляник. Полтава, 2016. С.205-211.
9. Порядок підготовки архівними установами документів Національного архівного фонду до експонування на виставках та в інших інформаційних заходах: наказ Міністерства юстиції України від 01.09.2014 р., №1445/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1072-14>. (дата звернення: грудень 2018).
10. Публічний звіт Голови Укрдержархіву Баранової Т. І. про підсумки діяльності Архівної служби у 2017 році. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/17-civik-2018/zvit_2017/Derjarhiv_%202017.pdf. (дата звернення: січень 2019).
11. Тюрменко І. Історико-культурна спадщина на веб-сайтах системи державних архівів областей України: стратегія доступу. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Історія. 2016. Вип. 3. С. 70-75. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Ist_2016_3_18. (дата звернення: січень 2019).

References

1. Boryak, G. Informatization of the archive industry today: current achievements and tasks of the formation of electronic resources. Retrieved from <http://history.org.ua/JournALL/sid/11/2/1.pdf> [in Ukrainian].
2. Vovk, N. (2018). Electronic exhibitions of archival documents: the current state and prospects of development. *Visnik Knizhkovoyi palati*, 5, 43-48 [in Ukrainian].
3. Garanin, O. (2013). The Influence of Information Technologies on the Formation of New Forms of Archival Sources. *Arhivi Ukrayini*. 6 (288), 86–94 [in Ukrainian].
4. State Archives of Mykolaiv Region Retrieved from: <http://mk.archives.gov.ua/>. [in Ukrainian].

5. Kiselova, A. (2005) Electronic version of archive funds of Ukraine on the Internet . Arhivoznavstvo. Arheografiya. Dzhereloznavstvo, 7, 7–28 [in Ukrainian].
6. Lobuzin, I. (2002). Digitization of historical and cultural heritage: technology and management. Reestratsiya, zberigannya i obrobka danih. Vol.14, 104-114[in Ukrainian].
7. Papakin, A. (2012) Organization and conducting of the documentary exhibition: a memo. Derzhavna arh. sluzhba Ukrayini; Tsentralniy derzhavniy arhiv zarubizhnoyi ukrayiniki [in Ukrainian].
8. Perederiy, I. (2016) Institutional web resources as a tool for preserving historical memory and national komemoratsiti. I. G. Perederiy, A. A. Solyanik (Eds), Documentation and Information communication in a globalization: state, problems and: Proceedings of the 2nd All-Ukrainian Scientific and Practical Internet Conference. (pp. 205-211). Poltava [in Ukrainian].
9. The procedure for archival institutions to prepare documents of the National Archival Fond for exhibitions at exhibitions and other information events: the order of the Ministry of Justice of Ukraine from September 1, 2014 №1445/5. – Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1072-14> [in Ukrainian].
10. Baranova, T. (2017) Public report of the Chairman of the Ukrderzharhiv on the results of the archives service in 2017. Retrieved from: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/17-civik-2018/zvit_2017/Derjarhiv_2017.pdf [in Ukrainian].
11. Tyurmenko, I. (2016) Historical and cultural heritage on the websites of the system of state archives of the regions of Ukraine: access strategy. Visnik Kiyivskogo natsionalnogo universitetu imeni Tarasa Shevchenka. Istorija, 3, 70-75. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Ist_2016_3_18 [in Ukrainian].